

Bewaar het Pand

45e Jaargang

donderdag 4 maart 2010

5

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen

- Meditatie
- Ambtelijke praktijk
- Bijbelstudie
- Kerkelijk actueel
- Boekbespreking

De dood geëist

*Naar onze wet
moet Hij
sterven.*

Johannes 19 : 7

Tot driemaal toe had Pilatus moeten vaststellen: "Ik vind geen schuld in Hem."

Vastberaden dwingt Pilatus de Joden om met hun eigenlijke aanklacht tegen Christus voor de dag te komen. "Wij hebben een wet en naar onze wet moet Hij sterven", zo klinkt het uit hun monden. Pilatus was verplicht om het joodse volk de vrijheid te geven om overtredingen tegen de joodse wet ook overeenkomstig die joodse wet te straffen.

Alleen echter als het ging om het leven van de wetsovertreder dan had de Romeinse overheid de beslissende stem. Nu volgens de Joden zulke belangrijke dingen op het spel stonden, wilden ze dat Pilatus zich naar hun wet zou schikken en zich zou conformeren aan hun zienswijze. Wie immers beweerde gelijk te zijn aan God, was volgens de joodse wet des doods schuldig. Inderdaad heeft Jezus Zich de Zoon van God genoemd. Hij heeft dat steeds duidelijker laten uitkomen en gepredikt. Formeel hadden ze dus het gelijk aan hun kant toen ze riepen: "Naar onze wet moet Hij sterven, want Hij heeft Zichzelf Gods Zoon gemaakt." Zij konden en wilden Hem immers niet zien als de Borg en de Middelaar Gods en der mensen. Aan zulk een plaatsbekledende Borg en Middelaar hadden ze trouwens helemaal geen behoefte.

Hoe kwam het echter dat er voor zulk een Borg en Middelaar geen plaats was in hun hart? Omdat zij met al hun rechtzinnigheid wel de overtredingen van een ander

konden signaleren maar niet bij zichzelf. Zij hadden het met zichzelf goed getroffen. Met hun stipte wetsbetrachting waren zij van mening dat God wel tevreden over hen zou zijn.

Maar....is dit eigenlijk ook niet het punt waar het bij ons op vast zit? Hoe vaak stellen wij niet tevreden bij onszelf vast dat het bij ons nog wel wat meevalt. Kijk eens naar die of die....! Niemand is volmaakt, maar dan valt het bij mij nog wel een beetje mee en steek ik nog wel gunstig af bij anderen die zich nergens wat van aantrekken en die zich niet storen aan God noch gebod. .

Had men echter iets van de geest van de wet verstaan, dan had men zichzelf moeten aanklagen. Wie immers door Gods Geest voor de eis van Gods Wet wordt gesteld, moet erkennen voor Gods heilig oog een doemschuldige te zijn. Tegen al Gods geboden heb ik gezondigd en geen ervan gehouden en...nog steeds tot alle boosheid geneigd. Wie dat geestelijk gaat inzien kan niet anders dan zichzelf aanklagen. Dan slaan de woorden van Nathan in in mijn hart: "gij zijt die man!"

Zo moeten we ook bedenken dat ieder mens van nature schuldig staat aan datgene dat de Joden hier aangeven. In het paradijs, in Adam wilden we allen als God zijn. En....het als-God-willen-zijn dat betekent volgens Gods Wet de dood te moeten sterven. Ach lezer, lezeres, laten we eerlijk zijn: dat willen we niet. Om zelf "naar onze wet" een des doods

schuldige te zijn, neen, dat smaakt mij niet en daar bedank ik voor. Daar wil ik echt niet aan. Dat gaat me veel te ver. Dan is het veel gemakkelijker om het bij een ander te signaleren en te constateren. Want dan kan ik zelf buiten schot blijven.

De Heere geve door Zijn Heilige Geest ontdekkend licht, waardoor we persoonlijk met Gods wet te maken krijgen. Dan wordt het immers geestelijke beleving: "ik ben door Uwe wet te schenden, krom van lenden". De vraag komt op ons af: "waaruit kent gij uw ellende?" Merkt u wel hoe persoonlijk het dan wordt? De Heere zegt in Leviticus 26 "zo dan hun onbesneden hart gebogen wordt en zij dan aan de straf hunner ongerechtigheid een welgevallen hebben; dan zal Ik gedenken aan Mijn verbond.." Horen we daarin niet hoe noodzakelijk het is dit voor Gods aangezicht te erkennen?

Hoe wonderbaar wordt dan voor zulken Gods getuigenis! Hij wil gedenken aan Zijn Verbond. Juist in het lijdensevangelie komt dit uit. Dat spreekt immers van Hem, Die volkomen rechtvaardig was en geen zonde gekend noch gedaan heeft. Hij wilde voor des-doods-schuldigen tot zonde gemaakt worden. Hij moest de dood sterven a-l-s-o-f Hij de Goddelijke eer had aangerand.

Sta hier eens een ogenblik bij stil: de onpeilbare liefde van Christus tot de Wet van God. Van eeuwigheid reeds was het: "Ik kom om Uw wil te doen." Naar die Wet

*Omdat zij
met al hun
rechtzinnigheid
wel de
overtredingen
van een
ander konden
signaleren
maar niet bij
zichzelf.*

moest Christus inderdaad sterven. De overtredingen werden op Hem geladen. U, die dit leest, hebt u er iets van leren verstaan dat u dit doods vonnis waardig bent? Kreeg u een welgevallen aan de straf uwer ongerechtigheid? Het Avondmaalsformulier zegt van Christus: "Onschuldig ter dood veroordeeld, opdat wij voor het gericht Gods zouden vrijgesproken worden." In Hem is er behoud voor hen, die schuldig staan aan Gods Wet. Buigt u niet in waarheid des har-

ten voor Hem? Kijkt u als die Wet u voorgehouden wordt nog steeds een andere kant op? Kwam er geen welgevallen aan de straf uwer ongerechtigheid? Weet dan dat Hij toch eenmaal naar Zijn Wet u zal oordelen. Vreselijk om dan voor eeuwig in de rampzaligheid het gewaar te worden: naar Gods Wet ben ik des doods schuldig en ontvang ik straf waardig hetgeen ik gedaan heb.

Het zou voor u en voor mij dit jaar wel eens de laatste keer kun-

nen zijn dat we in de lijdenstijd naar Goede Vrijdag en Pasen heen leven. Mocht het voor u en voor mij werkelijk G-o-e-d-e Vrijdag zijn/worden! Mocht de paasjubel in onze harten weerklinken: "Jezus leeft." Haast u dan om uws levenswil; de Wetsvolbrenger en de Wetsvervuller Jezus Christus roept u toe: "Wend u tot Mij en wordt behouden".

*Tollebeek,
A. van de Weerd*

Ambtelijke praktijk

Tuchtoefening

Titus 3: 9-11

De doopplechtigheid wordt met dankzegging en bede afgesloten. In de bede aan de Heere wordt gevraagd voor het kind (de kinderen) om het heilrijke werk van de Heilige Geest. Er wordt gevraagd of dat in het kind mag komen en in het kind uitgewerkt mag worden. Met het einddoel om de drie-enige God, Vader, Zoon en

Heilige Geest eeuwig te loven en te prijzen. Het heil dus voor hart en leven. Tot in eeuwigheid. Dit alles gaat samen. In de Paulinische brieven wordt dit door Paulus ook duidelijk aangegeven. En dat niet alleen om als noodzakelijk en rijk voor leven en sterven maar ook in verband met de dwalingen.

Dwalingen

Die zijn er regelmatig. Luther heeft terecht gezegd: als de Heere een kerk sticht bouwt de satan een kapel. Zo zal het blijven tot het einde van de wereld. De Heere blijft werken en de satan doet het zijne. Buiten de kerk, maar ook in de kerk. Heel listig of zeer subtiel. Paulus schrijft: zijn listen zijn mij niet onbekend. Bij die wetenschap legt hij zich evenwel niet neer. Als een getrouwe dienaar waarschuwt hij. Vandaar zijn vermaningen en zijn aansporingen. Indringend schrijft hij. Maar wedersta de dwaaze vragen en geslachtsrekeningen en twistingen en strijdningen over de wet want zij zijn onnut en ijdel (vs.9). Op de dwaalleraars en hun werk heeft Paulus reeds in het eerste hoofdstuk van de brief aan Titus gewezen. Het is opvallend daar hij in de brief aan Timotheüs er ook op heeft gewezen. Hij wijst op het gebeuren te Efeze. Hetzelfde vindt plaats op het eiland Kreta. Er moet gelet worden op wat de dwaalleraars doen en hoe zij bezig zijn. Zelfs meer. Want dwalen de gemeenteleden weten zich één met hen. We kunnen denken aan leden van joodse of heidense afkomst. Ze hebben elkaar gevonden. Voor hun eigen Bijbeluitleg. Denkend aan het Oude Testament gingen zij te rade bij het heidendom en het jodendom. Beide hadden in

Van de Redactie

Inhoud

In dit nummer van ons blad is een lijdensmeditatie opgenomen over Johannes 19:7 'Naar onze wet moet Hij sterven': "De dood geëist". Ds. M.C. Tanis schrijft over Titus 3:9-11 "Tuchtoefening". Ds. P. den Butter schrijft verder over koning Josafat. Ds. J.M.J. Kieviet gaat verder met de behandeling van het avondmaalsformulier. Ds. P. Roos levert een artikel over de val van het kabinet. Ds. K. Hoefnagel schrijft over 'de duivel in de hemel'. In de rubriek 'Sprekend verleden' een bijdrage over Simon Oomius.

Biddag voor gewas en arbeid

In alle dingen zijn we in de komende periode aangewezen op de Heere. Aan Zijn zegen is alles gelegen. De Heere zegene de prediking van Zijn Woord op de jaarlijkse biddag en geve de afhankelijkheid van Hem te beleven in maatschappij en kerk, in opvoeding en in onderwijs, persoonlijk en ambtelijk.

Ontmoetingsdagen

We willen u alvast de data doorgeven van de komende ontmoetingsdagen. Zaterdag 10 april D.V. in Werkendam en zaterdag 18 april D.V. op Urk.

Verschijning volgende nr.

Het volgende nummer van ons blad zal D.V. 18 maart verschijnen. Kopij graag binnen donderdag 11 maart.

AvH

die tijd nogal invloed. Een verhaal uit de Griekse mythologie en uit de joodse denkwereld vloeiden in elkaar. Hun vondsten sloegen aan. Het gaf wat deining, maar ook invloed en twist. Met nadruk zegt Paulus en bijzonder tot Titus: ontwijk al de discussies. Er staat zelfs: draai je om. Alle gesprekken zijn nutteloos of hol. Dat wil niet zeggen dat een theologisch debat wordt veroordeeld. Maar wanneer Gods Woord als gezaghebbend, als richtsnoer voor hart en leven niet geldt is elk gesprek vruchteloos. Calvijn merkt op: als kerk moeten we altijd letten op de nuttigheid van het gesprek. Of het bijdraagt tot de godsvrucht. Tot opbouw van het geloof en een heilig leven. Dit heeft nu voluit betekenis voor de agendavulling. Er wordt wat tijd verspild en geld opgemaakt. En maar klagen dat we het zo druk hebben. Waarmee? Praten! Maar daden? Paulus is nog niet aan het eind van zijn raadgeving. Heel sterk schrijft hij. Verwerp een ketterse mens na de eerste en tweede vermaning (vs. 10). In vers 11 is er toegevoegd: wetende dat de zodanige verkeerd is en zondigt zijnde bij zich zelve veroordeeld.

Daad

Paulus houdt Titus voor tegen hardnekkige dwaalgeesten op te treden. Ze worden door hem zelf kettters genoemd. Die kerkelijke censuur schijnt vandaag overbodig te zijn. Dat betekent niet wanneer dit het geval moet zijn dat we ons mogen verheugen. We zijn dan van het Bijbelse spoor af. Maar gaat het nu goed in kerkelijk Nederland? Is er voluit een leven naar Schrift, belijdenis en kerkorde? Of mag elke ambtsdrager en elke gemeente een eigen weg gaan? Hierbij denkend aan het feit

dat we meer acht dienen te geven op wat bindt dan op wat scheidt. In onze eigen kerk schijnt het ook zeer goed te gaan. Wij zijn als broeders één, zo wordt gehoord en gelezen. Maar wat is de werkelijkheid? Zijn onze papieren vergeeld? Sprekt het verleden niet meer?

Ketter

Nu moeten we goed onthouden wie door Paulus een ketter wordt genoemd. Het is niet slechts een lastig lid. Het zijn leden die op scheurmakerij uit zijn. Eigen gedachten uitdragen die in strijd zijn met wat in de gemeente voor waar en zeker geldt. Men wil zo door houding en inzet gemeenten omturnen. Gemeenteleden wil men bewerken en zo groepsvorming creëren. Wanneer nu vermaningen niet baten, als herderlijke gesprekken geen enkele vrucht laten zien en zelfs het tegendeel blijkt, dan is uitsluiting een geboden zaak. De Heilige Schrift wijst erop. Het is kerkelijke plicht. Die uitsluiting mag niet gezien worden als uitwerping. De kerk mag nimmer daartoe overgaan. Gelijk 'een lid schrappen' mag niet voorkomen. Als het over uitsluiting gaat dan laat het lid het zelf daartoe komen. Paulus zegt het zelfs zo sterk: men heeft zichzelf er uitgedraaid. Uit de gemeenschap. Door volharding en geen inkeer of terugname heeft men zichzelf geëxcommuniceerd. Een ernstige situatie. Paulus schrijft aan het einde van vers 11: Hij, zij zondigt. Zijnde bij zichzelf veroordeeld. Men heeft zich buiten de gemeente geplaatst. Maar nog sterker buiten de gemeenschap met de Heere. Laat er nooit licht over gedacht worden. Laat men zich er nooit zomaar bij neerleggen. Komt er geen inkeer noch

berouw dan staat men voor eeuwig buiten. Welk een werkelijkheid staat beschreven in het liturgisch formulier wat handelt over de ban, de afsnijding van de gemeente. Maar naar het Woord van de Heere is er ook een formulier wat wijst op de wederopneming van de afgesnedenen in de gemeente van Christus. Het eerste geeft droefheid in de gemeente. Het tweede blijdschap. Naar het Woord van de Heere spreekt de catechismus ook over de sleutel van de tucht in zondag 31. Het hanteren daarvan wordt beschreven. Echter dient onthouden te worden dat het bedienen van de sleutel van het Woord vooraf gaat. We kunnen zelfs spreken van Woordtucht.

Woordtucht

Daarbij is allereerst de predikant betrokken. Er wordt wat gevraagd in het omgaan met leden of buitenstaanders. Hun bloed wordt van de hand geëist. Er staat wat in het Woord. Elke predikant valt onder de Woordtucht. Studenten zongen in Apeldoorn: "Geen diadeem, geen kroon, geen troon, haalt bij de glans, de eer, de macht door God een sterveling toegedacht, gezant te zijn van Zijnen Zoon. Wie is tot deze last bekwaam, om in Zijn heil'ge Naam, aan God gewijd Zijn Woord vol majesteit, Zijn vloek, Zijn zegeningen de mensen aan te dringen? Wie is bereid! Ontbied ons Heer' aan 't hemelhof, doe Gij ons buigen in het stof, door Woord en Geest Uw stem verstaan, laat ons bij U ter schole gaan. Doe 't ons verstaan, ja elken stond." Als het goed is, is het meegegaan de pastorie in. Niet slechts als weten, maar ook beleven!

M.C. Tanis

Komt er geen inkeer noch berouw dan staat men voor eeuwig buiten.

Bijbelstudie

JOSAFAT - 14 (2)

2 Kronieken 20:25-30; 21:1

Dankstond in Jeruzalem

De dankstond in het dal van Beracha is een eerste publieke uiting

van de dankbaarheid die Judaervaart. Maar hoewel ze het met elkaar doen is het toch eigenlijk een privé-aangelegenheid. Alleen het leger is er aanwezig, samen met de Leviëten. Maar niet de rest van het volk. Toch gaat wat gebeurd is,

het hele volk aan. Daarom moet er nog meer volgen.

Na de dankstond in het dal Beracha wordt de thuisreis aanvaard. Beladen met buit keert het leger terug naar Jeruzalem. Koning Josafat voorop. Uiteraard zijn al-

*God die de
smeekbeden
heeft verhoord
is het waard
dat iedereen
Hem erkent.*

len in blijde stemming. Ze komen niet uitgepraat over wat de Heere voor hen gedaan heeft. We kunnen ons voorstellen dat er onderweg gezongen is. Zo komen ze in Jeruzalem aan, in die gemoedsgesteldheid. En dan?

Wie de order gegeven heeft weten we niet. Mogelijk Josafat zelf. Of is het helemaal vanzelf gegaan? Ze gaan naar de tempel. Allemaal. Zoals ze er een paar dagen eerder allemaal waren, zo zijn ze er nu weer. Toen kwamen ze er om te bidden en God aan te roepen uit hun nood.

Als ze er nu weer zijn, zijn ze er om te danken. De soldaten deden het al in Beracha, maar ze doen het weer. En net als een paar dagen geleden zullen er dit keer ook anderen bij zijn. Vrouwen, kinderen, oude mensen. Al degenen die niet mee opgetrokken zijn met het leger. Heel het volk neemt deel aan deze openbare dankstond. Op de plaats waar dit behoort te geschieden: in het huis Gods; voor Gods aangezicht.

Het wordt beseft, dat als de Heere zegeningen gegeven heeft die het hele volk betreffen, het ook betamelijk is dat het hele volk in het danken deelneemt. Hier is iedereen bij betrokken. God die de smeekbeden heeft verhoord is het waard dat iedereen Hem erkent. 'De lof is betamelijk' (Ps. 147:1). Dat hoeft dan ook niet binnensmonds te gebeuren. Dat mag gerust met luide stem geschieden. Met allerlei muziekinstrumenten erbij. Luiten, harpen, trompetten. Psalm 150 wordt beleefd. 'Looft Hem met geklank der bazuin; looft Hem met de luit en met de harp. Looft Hem met de trompet en fluit; looft Hem met snarenspeel en orgel. Looft Hem met hel klinkende cymbalen; looft Hem met cymbalen van vreugdegeluid! Alles wat adem heeft love de Heere! Hallelujah!'

Zo geeft men uiting aan de vreugde en de dankbaarheid. Zo zoeken ze samen God groot te maken. Met de menselijke stem en met de scheppingsgave die God aan mensen gegeven heeft om muziek te maken en muziekinstrumenten te bespelen. Alles wat God in Zijn schepping gegeven heeft mag ge-

bruikt worden om Hem te loven. Daartoe heeft de Heere die gaven immers gegeven en niet om ze te besteden in de dienst der zonde, zoals de wereld doet.

Is dat wat oppervlakkige en opgeklopte vreugde? Denk dat niet. Het is een vreugde die bij de Heere vandaan komt. Hij heeft hen verblijd over hun vijanden. Een vreugde die zelf ook weer een gave van de Heere is. Zo'n vreugde is echt.

Laten we er wel op letten dat vreugde en dankbaarheid net zo goed bij het leven der genade horen als droefheid en schuldbesef. Wie dat leven leert kennen gaat ook weten wat blijdschap is. Echte blijdschap, zoals de wereld die niet kent. Daarom mag gezegd worden dat het leven des geloofs zijn 'Beracha's' kent: plaatsen waar Gods volk de Heere mag loven. Daar waar de Heere zegen gaf; waar Hij hielp in de nood; waar Hij uitkomst gaf en waar Hij Zijn Woord deed geloven. Waar die dingen gebeurden daar werd ook Gods Naam gedankt en Zijn lof gezongen.

Als u zulke Beracha's kent ga er dan nog maar eens heen want daar zijn daden des Heeren te gedenken. Daardoor kunnen we opnieuw bemoedigd worden. Daar komen dan soms dingen terug in onze overdenking die het waard zijn om bewaard te worden.

Verschrikking Gods

Er is nog iets wat de bijbelschrijver vertelt als een van de directe gevolgen van de overwinning op de Moabieten, Ammonieten en Edomieten. Dat is dat er een verschrikking Gods komt over alle koninkrijken. Als de verhalen verteld worden over wat Juda's God gedaan heeft maakt dat zoveel indruk dat iedereen vervuld is met grote eerbied voor deze God. Allerwege trekt men de conclusie dat het maar beter is om niet iets te doen waarmee deze God tot toorn geprikkeld kan worden. Voor die machtige God moet men wel respect tonen.

Een verschrikking Gods wordt dat genoemd. De Heere verschrikt al de volken rondom Juda. Hij houdt hen onder beslag en niemand

durft Gods volk iets aandoen. Het gevolg hiervan is dat er rust is. Oorlogsgevaar is er niet. Nergens! Josafat kan ongehinderd verder gaan met zijn reformatiewerk, waar hij een begin mee gemaakt heeft. Daar kan hij al zijn aandacht op concentreren. En weer wordt een psalmwoord vervuld: Geen onheil zal de stad verstoren, die God ter woning heeft verko-

ren. Als de Heere rust geeft wie zal het dan wagen die rust te verstoren? Hier gebeurt net zoiets als wat plaats vond eeuwen later, ook in Jeruzalem. In de christelijke gemeente daar is de leugen verteld. Eerst door Ananias en daarna ook door zijn vrouw Saffira. God bracht toen het oordeel over de leugenaars. Een zwaar oordeel! Een indrukwekkende straf. En indruk maakte het. In de gemeente en daarbuiten. 'En er kwam grote vreze over de gehele gemeente en over allen die dit hoorden' (Hand. 5:11).

Toen ze zo onder de indruk waren, was er geen vervolging. Niemand durfde het aan een vinger tegen Gods gemeente uit te steken. Ook toen dus rust. Bovendien durfde toen niemand zich bij die gemeente te voegen. Geen schijngelovige vroeg om het lidmaatschap. Wie dat toen wel deden waren mensen die echt onder de macht van het Woord waren gekomen. Geen meelopers en mondbelijders. Onder zulke omstandigheden vertoont de kerk iets van de heerlijkheid die bij haar Koning hoort. Dan begint ze te lijken op wat ze eigenlijk behoort te zijn. Dan is er iets van wat het Hooglied laat horen over de Bruid van de Koning. 'Gij zijt schoon mijn vriendin gelijk Thirza, liefelijk als Jeruzalem, schrikkelijk als slagorden met banieren' (6:4).

De consequentie hiervan is duidelijk. Geen respect heeft de wereld voor een kerk die slap is en zwijgt en waar niets van uitgaat; een kerk die in feite niet veel anders is dan de wereld. Met zo'n kerk kan de wereld alles doen. Die kan zij aan de kant duwen en isoleren. En dat kan ze blijkbaar nog ongestraft doen ook.

Josafats einde

Dan komt ook voor Josafat het ogenblik dat hij alles moet loslaten. Hij is dan zestig jaar oud. Veel heeft hij voor zijn volk mogen doen in de vijftientig jaren van zijn regering. Op enkele misstappen na is hij gedurende al die jaren een voorbeeld voor zijn volk geweest. Hij heeft hen aangespoord om in de wegen des Heeren te gaan. Hij heeft zijn volk als voorbidder bij de troon van Gods genade gebracht. Josafat is een van de koningen van Juda geweest wier namen met ere vermeld konden worden in de kronieken van het

huis van David. Zo mag ook hij behoren tot het voorgeslacht van de Heere Jezus, die uit dat huis van David geboren zal worden. Enerlei wedervaart echter de rechtvaardige met de goddeloze. De dood is tot alle mensen doorgegaan. Daarom moet ook Josafat sterven. Hij mag door de dood heen het leven beërven. Zijn volk blijft achter en rouwt. Zijn plaats op de troon wordt ingenomen door zijn zoon Joram. Hoe zal deze Joram het doen? Wat voor soort koning zal hij zijn? Gaat hij in de voetstappen van zijn vader? Het is wel te hopen,

maar is er iemand in Juda die al eens iets over deze Joram gehoord heeft wat er op wijst dat hij al jong de Heere heeft gezocht? Dat zou toch best kunnen, want Joram is op het moment dat hij zijn vader opvolgt al twee-en-dertig jaar oud. Een leeftijd waarop het al lang duidelijk zou kunnen zijn op welk kompas iemand vaart. Wie is dan deze koning? Deze vraag zal Juda niet lang in spanning houden. Men zal het snel genoeg weten.

P. den Butter

Kerkelijk actueel

De val

Het moet deze keer maar over het kabinet gaan. Niet vanuit politiek oogpunt, maar vanuit een meer geestelijke invalshoek ga ik trachten mijn gedachten te ordenen. Voor christelijk Nederland is het geen goede zaak dat het zo gelopen is. Met alle verval, dat ook dit kabinet niet vreemd was, konden sommige ontwikkelingen nog gestuit worden, terwijl op andere gebieden (homo-emancipatie, belastingdruk eenverdieners, onderwijs) de zaken ongestoord voortgingen. De val van een kabinet bepaalt ons pijnlijk bij de val in het Paradijs.

In twee debatten in de Tweede Kamer is er vorige week gesproken over Irak en over Uruzgan. Er is reeds op gewezen, dat de stijl ver te zoeken was. Ir. Van der Vlies heeft daar openlijk getuigenis van afgelegd. We zien dat een getuigend woord van grote betekenis kan zijn.

Hij doelde vooral op het taalgebruik en de openlijke diskwalificaties van diverse ministers door parlementsleden. Hiermee verbonden is een dieper verval, dat zich afspeelt in de boezem van onze overheid. In de beide debatten werd sterk op de man gespeeld. Inzake Irak gold dat Balkenende, in het volgende debat betrof dat vooral Wouter Bos.

De zaken zijn politiek te ingewikkeld dan dat ik daarover een woord zou kunnen zeggen, al moeten we als burgers wel een mening trachten te vormen over deze

onderwerpen. Van een parlement mogen we als volk beschaving en matigheid verwachten. Deze zaken zijn echter helemaal ondergesneeuwd in de meest harde persoonlijke aantijgingen. Het is duidelijk: als een partij de ander maar onderuit kan halen, rijst de eigen ster. Met name de aanvoerders van D66, Groen Links, de SP en overigens ook de PvdA muntten daarin uit, samen met Wilders. Zelfkritiek en ootmoed zijn in deze kringen onbekende begrippen. Achter de regeringstafel is, het moet gezegd worden, zelfverloochening getoond. Misschien zijn sommige politici in de goede lijn ook nog een voorbeeld voor ons als kerk; men moet kunnen zwijgen op zijn tijd. Zelfbeheersing is nodig, in de politiek en in den Haag. Enkele conclusies: - Het is te vrezen dat vooral de genoemde partijen een steeds mach-

tiger opstelling krijgen. Wee ons land, als deze machten toenemen. De sloophamers staan al klaar voor de kerk en het christendom. We moeten als kerken ons daarop voorbereiden. Rond het onderwijs zullen we van deze mentaliteit meer gaan horen. Het is niet ondenkbaar dat links de macht zal grijpen in een nieuw kabinet. Dan wordt het pas echt moeilijk en tegelijk zal de kerk zich gedrongen voelen om zich te verenigen rond de banieren van het Woord.

- We hebben verder onze christelijke politici hard nodig. De stem van Gods Woord moet broodnodig vertolkers vinden in regering en volksvertegenwoordiging. Zoals van der Vlies dat nu heeft gedaan, zo doen anderen dat in andere gevallen. De CU heeft zelfs deelgenomen aan een kabinet en het is moeilijk te zeggen, ook nu nog, of dat een goede greep geweest is, maar, bij alle verval dat zich ook daar openbaart, hebben we toch gevoelens van respect gevoeld op bepaalde momenten. Ons volksdeel moet dus getrouw zijn, ook in het uitbrengen van de stem, waar en hoe dat ook maar mogelijk is. Samen hebben SGP en CU toch nog bijna tien zetels. We spreken vaak over een minderheid, maar het betreft toch een niet onaan-

*Van een
parlement
mogen we
als volk
beschaving
en matigheid
verwachten.*

Waar teveel wetten zijn (dat is merkwaardig in Nederland ook weer het geval), wordt het leven een doolhof.

zienlijke minderheid.

- Een analyse van volk en overheid is moeilijk te geven. Maar dit kunnen we wel zeggen: wat wordt de invloed van Gods Woord pijnlijk gemist. Natuurlijk inzake allerlei wetgeving. Waar geen wet is, breken de riolen open. Waar teveel wetten zijn (dat is merkwaardig in Nederland ook weer het geval), wordt het leven een doolhof. Ik bedoel nog iets anders. We kunnen in de staat de wet niet missen, maar nog minder het Evangelie. Er worden in allerlei situaties steeds weer zondebokken gezocht en aangewezen, maar het Lam Gods ontbreekt in onze tijd. We horen spreken over politieke doodzonden. Ministers mogen geen fouten maken. Ze moeten voldoen aan de keiharde eisen van het volk. Mensen als Kant, van Halsema, Pechtold munten uit in het demoniseren van hun tegenstanders. Doodzonden noemt men het, en dat is dan nogal wat. Dat klinkt bijna kerkelijk. Maar het is een praten over zonden buiten God om. Er is ook geen uitweg meer voor de zonden. Heel onze maatschappij leeft uit de wet dat er op bepaalde plaatsen geen fouten mogen gemaakt worden, terwijl anderzijds alles mag en alles kan. Geen fouten maken. In de kerk mag dat onderhand ook niet meer. Het mag ook nooit, maar fouten, erger nog, zonden zijn er en zullen er blijven en daar is gelukkig ook een uitweg voor, namelijk de vergeving der zonden. Maar de moderne Nederlandse heidenen weet niet meer van vergeving. De heidenen meenden dat er telkens weer als de goden boos waren, offers gebracht moesten worden, mensenoffers in veel gevallen. De Tweede Kamer wijst deze offers aan: Balkenende en nog eens Balkenende, hij vooral, maar ook iemand als Rouvoet ligt onder vuur. Alles hangt in de politiek van verdenking en wantrouwen aan elkaar. Altijd weer hetzelfde: Naakt tot mij niet want ik ben heiliger en beter dan gij. Velen zuchten hier wel onder. Ook mensen als Wilders voelen dit wel aan, maar verwoorden het op dezelfde onmenselijke manier. Wat is het vreselijk dat zij, die wijsheid

zouden moeten hebben, deze volkomen missen en gespeend zijn aan de diepe waarden van het Evangelie. Wee het land welks koning een kind is. Die tijd beleven wij in de politiek.

- Wat moeten we in de kerk daar nu ook lering uit trekken. Deze harde wereldse mentaliteit dringt ook in de kerk door. Ook in de kerk zijn er de lieden die een kerkelijk proces tot op de bodem doorvoeren en onverbiddelijk de "ander" aan de schandpaal nagelen. En dat kan in de kerk ook zo hard en meedogenloos gevoerd worden omdat men het doet onder de dekmantel van Gods Woord. Als dat idee postvat, overtreft de kerk de wereld nog. Daardoor werd de Heere Jezus aan het kruis genageld. Door de vroomheid.

In kerk en politiek wordt zelden nog gehoord: ik heb gezondigd, ik was fout. En daardoor is het uitzicht op het bloed van Christus ook zo minimaal.

We leven in de lijdensweken. Laten we ons eens afvragen of er plaats is voor het bloed der verzoening onder ons. Leven we van de vergeving der zonden, niet alleen voor onszelf, maar geloven we dat ook voor de ander? Er is daarvoor slechts plaats als we niet de ander, maar onszelf hebben leren veroordelen. In Den Haag weten velen daar niet van, maar wij dragen er wel kennis van? Ik moest met betrekking tot de politiek denken aan het woord: "Wij keerden ons een ieder naar zijn eigen weg". Ieder leeft voor zichzelf.

Ik kan begrijpen dat mensen die onder verdenking staan in de politiek, hun rug recht willen houden, omdat ze anders helemaal afgeslacht worden. Maar voor God kan dat toch niet. In de kerk zou dat dan toch ook niet moeten gebeuren. Schuldbelijdenis behoort bij ons zelf te beginnen. Dat geldt onze schuld als leden van de kerk en als burgers van Nederland. Maar ik besef dat deze woorden wel meermalen worden gezegd, terwijl er zo weinig naar en uit geleefd wordt. Laat de kerk geen Tweede Kamer zijn. Dan gaan moralisme en wetticisme overheersen. Wij prediken toch Jezus Christus,

de Gekruisigde. Hij is een verzoening voor uw zonden. U en ik, wij hebben God op het hoogst misdaan. Maar zoek uw gerechtigheid in het Lam Gods. Leef dat uit en leef dat in. Hij is een verzoening voor de zonden. Kennen wij de eenvoudige klacht, de ootmoedige bede van de tollenaar? Weet uw gezin er ook van dat u daar kennis aan hebt? Weet uw gemeente het ook? Gelukkig als we zo leren belijden de veelheid van onze zonden en de kracht van het bloed van Christus.

Schuldbelijdenis en schuldvergeving zijn strikt persoonlijke zaken. Alle lijnen komen in uw hart uiteindelijk terecht. Daar leeft Achan. Wie dat ziet, krijgt in het dal van Achor die enige deur der hoop nodig. En nog staat die deur open. Hoe lang nog? Dat weten we niet. Maar de tijd is voorts kort. Dat leert ons ook de politiek, bij het licht van Gods Woord.

P. Roos

"Wie met God in aanraking komt, vangt om te beginnen, niet aan met juichen, maar met schreien. De openbaring, de aanvoeling, de ontmoeting Gods in onze ziel verwekt smart, droefheid in ons."

*G. Wisse,
De droefheid naar God*

Simon Oomius

Simon Oomius werd in 1630 te Heenvliet geboren en overleed in 1706. Vele jaren was hij predikant van Purmerland, nabij Purmerend. Daarna was hij enige tijd legerpredikant en diende vervolgens als predikant in Kampen. Oomius was zeer belezen en schreef zelf minstens dertig boeken, waaronder enkele kloeke boeken over de praktijk der godzaligheid. Uit het boek getiteld "Satans vuistslagen" willen wij enige zaken doorgeven.

Dit boek gaat over inwerpingen, verwijten en influisteringen die door de duivel van buiten af aangevoerd worden en ingeworpen worden om tot het kwade te verleiden of te kwellen. De duivel werpt deze zaken in in het voorstellingsvermogen van de mens en in het verstand. Door algemene inwerpingen wil de duivel tot allerlei kwaad opwekken. De bijzondere inwerping is er een van godslastering.

Lasterlijke gedachten

Over de inhoud van godslasterlijke gedachten schrijft Oomius het volgende: "Zeer lasterlijke gedachten tegenover Gods hoge majesteit, zoals: of er wel een God bestaat, of er een voorzienigheid van God is, of Hij wel almachtig, waarachtig, rechtvaardig, alwetend en barmhartig is; of de Schrift wel Gods Woord en of ze wel waarachtig is; en wat er meer van zulke gedachten en verfoeilijke vragen kunnen zijn. " Gods kinderen kunnen hier last van hebben en gebukt onder gaan. Oomius haalt een citaat aan van Teellinck uit zijn boek 'Noordsterre' "Het is ook niet uit te spreken, hoe bang het Gods kinderen vaak in deze tijd hebben, wanneer zij namelijk hun ogen geopend hebben, en hun hart vermurwd is om te zien en te gevoelen, dat daar de sluwe satan zelf hun zo nabij komt en zo als hand tegen hand, met hen worstelt. Elke boze godslasterlijke gedachte die in hun hart komt, is hun als een helse vurige pijl, die het aller-tederste en aller-edelste, dat ze bezitten, doorwondt en

kwetst, namelijk hun waarde en thans God lievende ziel; in dier voege, dat wij meermalen daardoor nog tere en pasbeginnende christenen zo hard onderdrukt zagen, dat zij (overigens goed gezond en present) daaronder bijna wegzonken en neervielen. Ja, deze blasfemische gedachten zijn voor de teerhartigen en voor wie de wegen Gods met Zijn kinderen nog niet juist verstonden, als even zovele helse vonken in hun vlees die hun jeugd en levenssap opdrogen, als de zon de kleine plasjes (op straat) -, wanneer het 's zomers heet is -, en het merg in hun beenderen binnendringen, verteren en als 't ware verbranden, zodat ze gaan kwijnen en van dag tot dag minder worden, totdat zij daartegen getroost en geholpen worden. Ik heb er gekend, die wegens grote en bittere benauwdheid neusbloedingen kregen!" Gods kinderen kunnen zo'n last hebben van godslasterlijke gedachten dat er grote verschrikkingen in hun harten oprijzen. Ook onder het gebed kunnen schandelijke gedachten ingeblazen worden.

Geneesmiddelen

Kan er iets gedaan worden tegen godslasterlijke gedachten en zo ja wat moet er gedaan worden tegen godslasterlijke gedachten? Oomius geeft waardevolle raadgevingen en aanwijzingen. Hij haalt een behartenswaardig woord van Cyprianus aan waarin gewezen wordt op het belang van geestelijke oefeningen: "Laten wij ons altijd met geestelijke oefeningen bezig houden, opdat, zo vaak de

vijand komt en probeert naderbij te komen, hij ons innerlijk voor zich gesloten en gewapend vinden mag." Oomius stelt ook dat ledigheid vermeden dient te worden. Ook eenzaamheid is geen goede zaak. Juist dan is de satan op de been om hier zijn voordeel mee te doen. Oomius haalt daarbij een citaat van Luther aan: "Ik heb dikwijls ondervonden, dat ik juist dan, wanneer ik eenzaam was ,in grote en zware aanvechtingen geraakt ben." Rovers vallen het meest eenzame reizigers aan. Grote groepen reizigers laten zij liever ongemoeid. Zo vecht de satan meestal eenzame mensen aan. Oomius schrijft: "Zo overviel hij Christus in de eenzaamheid der woestijn, en David, toen deze op zijn dak wandelde." Het is een aan te bevelen zaak in goed en heilig gezelschap te verkeren.

Kenmerken

Oomius wijst op kentekenen of kenmerken die aantonen dat Gods kind zich verzet tegen de lasterlijke inwerpingen van de duivel. De vraag is hoe de mens reageert op de inwerpingen van de duivel: staat het hart er tegenop of heeft het er een vermaak in? "Eerst dan moeten we nagaan, hoe wij op zulke gedachten reageren. Als wij er ons niet tegen verzetten, maar en met lust en instemming over nadenken, met andere woorden als ze ons aangename gasten zijn.., dan is de duivel ons te 'na' gekomen en zijn wij overwonnen." Als het hart er tegenop staat, als het uitroept: 'Ik ellendig mens! Wie zal mij verlossen?' dan zijn die godslasterlijke gedachten niet welkom en zouden we er graag van verlost willen worden. Dat is dan een goed teken dat wij nog de overhand hebben. Is de mens op zijn hoede voor verkeerde gedachten of niet? We besluiten dit artikeltje met het volgende leerzame citaat: "Ook dienen wij na te gaan, welke weerstand wij in

*Gods kinderen
kunnen zo'n
last hebben
van gods-
lasterlijke
gedachten
dat er grote
verschrikkingen
in hun harten
oprijzen.*

deze strijd ook opbrengen., of wij wel ons dagelijks werk goed doen en de gewone oefeningen in Gods dienst wel behoorlijk waarnemen. Als wij de wapenen weggooiden en dus niet 'staande blijven' (Ef. 6:14), dan is de satan ons te 'na' gekomen. Maar houden wij heel de christelijke wapenrusting aan, benutten wij alle heilige middelen, en bidden wij driemaal, dat wil zeggen menigmaal, om hulp., dan is het goed met ons (vgl. 2 Kor.

12:8). Tenslotte moeten we ook nagaan, hoe wij ons in woorden en werken gedragen, namelijk of wij wel onze woorden met zout besprengen en onze werken op een heilige manier ten uitvoer brengen. Vormen verkeerde gedachten een vruchtbaar zaad of boze woorden en werken, dan bevinden wij ons in de strik van de duivel (2 Tim. 2:27). Maar gedragen wij ons 'stichtelijk' in alle goede woorden en werken (2 Thess. 2:17); ja,

zijn wij voor verkeerde gedachten des te meer op onze hoede, dan bewijst dat, dat de duivel ons niet heeft overmocht. Dit alles geschiedt op de manier waarop een jonge maagd tot onkuisheid verzocht wordt. Het zal spoedig blijken uit woorden en werken, of zij overwonnen werd, ja dan neen."

A. van Heteren

Vragenrubriek

De duivel in de hemel

Er liggen nog steeds vragen ter beantwoording, maar nu krijgt iemand van mij voorrang. Omdat die iemand een heel jonge vriend is, jong en pienter. Ik ben met alle vragen blij, maar zeker van jonge mensen en dan vooral nog weer van kinderen.

De vraag is naar aanleiding van een aan tafel gelezen hoofdstuk, namelijk Job 1. Daar lezen wij dat de duivel bij de Heere in de hemel komt. De vraag is hoe dat kan! De duivel mocht daar toch nooit meer komen? Een goeie vraag! Maar nu het antwoord nog!

Als we Job 1 goed lezen zien we dat de duivel inderdaad op de aarde rondgaat. Hij woont niet meer in de hemel, omdat hij tegen de Heere is opgestaan. Hij wilde niet langer de Heere gehoorzaam zijn. En dat is een grote zonde. De duivel is met al zijn knechten, allemaal boze geesten, die weigerden om de Heere te gehoorzamen, uit de hemel gezet. Nu is hij met al die duivelen op aarde.

Je begrijpt, dat is heel erg om voor straf van de hemel naar de aarde te moeten gaan.

Maar het zal voor de duivel nog erger worden. Want hij zal van de aarde naar de hel gaan. Dat lezen we in het laatste bijbelboek, Openbaring. En de Heere Jezus zegt dat het helse vuur gemaakt is voor de duivel en zijn boze engelen, Mattheus 25:41.

Nee hoor, hij mag nooit meer in

de hemel komen. Zondige mensen zoals jij en ik mogen wel naar de hemel, als we onze zonden voor de Heere belijden en vergeving ontvangen om Jezus' wil. Maar de duivel komt er nooit meer. Hij zal trouwens ook nooit om vergeving en om genade bidden: zo slecht is hij!

In Job 1 zien we de Heere zitten op Zijn grote troon in de hemel. Op een zekere dag roept Hij alle engelen op om voor Hem te verschijnen. Engelen zijn knechten van de Heere en moeten doen wat Hij zegt. Er zijn engelen die door God worden uitgezonden om Gods kinderen te beschermen. God stuurt ze op weg naar de aarde. In Job 1 zien we dat de grote God de engelen vraagt hoe het met hun werk gaat. De bijbel zegt het op zo'n manier, dat wij het goed kunnen begrijpen.

Maar er zijn ook engelen die van de Heere moeten vechten tegen de boze machten en geesten. Toen de duivel en zijn boze engelen de hemel werden uitgezet, zijn ze natuurlijk niet gestopt met hun ongehoorzaamheid tegen de Heere. Ze zijn gelijk begonnen met het vechten tegen de Heere en Zijn kinderen! Dat doen ze nog! En nu stuurt God ook heilige engelen als soldaten uit om tegen die boze machten te vechten! Hun generaal is aartsengel Michael, van wie wij bijvoorbeeld in het boek Daniel lezen.

Maar het zijn niet de engelen die regeren, maar God! En daarom roept Hij in Job 1 al die engelen op om voor Zijn troon te verschijnen en om verslag te doen van hun werk.

En dan lezen we dat ook satan daarbij kwam. Daar gaat jouw vraag over, toch?

De Heere roept ook hem op! Want niet de duivelen regeren, maar God, God alleen. Hij heeft alle macht, ook over de duivelen, gelukkig!

Maar dat betekent nog niet dat de duivel opeens weer een mooi en fijn plaatsje in de hemel krijgt. De Heere roept hem op en dan moet hij voor Gods machtige troon verschijnen. Zo worden er elke dag mensen opgeroepen om voor de Heere te verschijnen. Namelijk als ze sterven. Maar die mogen niet allemaal die heerlijke hemel binnengaan hoor! Alleen Gods kinderen mogen naar binnen. Niet omdat ze beter zijn dan ongelovige mensen, maar omdat ze vergeving van hun zonden bij de Heere gezocht en daarom ook gevonden hebben! Zo moest de duivel dus voor God verschijnen, maar mocht niet de hemel binnen!

Het boek Job is best een moeilijk te begrijpen boek. Maar er is in ieder geval één ding dat heel erg duidelijk is, namelijk dat de duivel niets kan doen als God het niet wil. De duivel is wel machtig, maar de Heere is almachtig. Dat

De duivel is wel machtig, maar de Heere is almachtig.

zien we ook, wanneer de Heere in Job 1 hem oproept om voor Hem verschijnen. Nee hoor, de duivel mag nooit meer een mooie plaats in de hemel innemen. Hij is de grote vijand van God, die zijn verdiende loon zal ontvangen.

Wat is het daarom dan toch een groot wonder dat zondige mensen wel behouden kunnen worden. Toen je gedoopt bent heeft de dominee gebeden of je bij je sterven zonder schrik voor de Heere zou mogen verschijnen. Kan dat? Ja, als we hier de vergeving van zon-

den bij de Heere hebben gezocht en van de Heere hebben gekregen. Ik hoop dat ik op je vraag een duidelijk antwoord heb gegeven!

K. Hoefnagel

De praktijk der godzaligheid

Het avondmaalsformulier [26]

“Zo wie hardnekkiglijk de vermaning des kerkeraads verwerpt, idem die een openbare of anderszins een grove zonde gedaan heeft, zal van het Avondmaal des Heeren afgehouden worden. En indien hij, afgehouden zijnde, na verscheidene vermaningen geen teken der boetvaardigheid bewijst, zo zal men ten laatste tot de uiterste remedie, namelijk de afsnijding, komen, volgende de forme naar den Woorde Gods daartoe gesteld. (...)”

Zo besloot de Dordtse Synode in 1619 te bepalen in artikel 76 van de Kerkenordening. Het is een uitspraak die nog steeds in onze eigen kerkorde terug te vinden is. De Dordtse vaders waren overigens niet de eersten die een dergelijke uitspraak deden. Al in 1571 deden de Nederlandse kerken onder het kruis, ter Synode bijeen in Embden, een soortgelijke uitspraak. *“Zo wie hardnekkiglijk de vermaningen der Konsistorie verwerpen zal, die zal men van de gemeenschap des Nachtsmaals afhouden.”*

Ergerlijke zonden

In de bespreking van de inhoud van het avondmaalsformulier zijn we aangekomen bij de zinsneden die aangeven wie niet mogen deelnemen aan het Heilig Avondmaal. Dat zijn allereerst degenen die het geruigenis van de Heilige Geest in hun harten niet gevoelen. Van hen wordt gezegd dat zij *“eten en drinken zichzelf een oordeel.”* Zij onderscheiden het lichaam des Heeren niet. Hun geweten moet hen ervan overtuigen dat hun plaats niet aan de tafel des Heeren is. In de weg van de waarachtige zelfbeproeving dienen zij te erkennen dat ze van ‘de drie stukken’ geen zalmaken-de kennis dragen. Let wel: het gaat

hier niet over gemeenteleden die door hun leer of leven aanstoot binnen de gemeente geven. Evenmin betreft het mensen die met de kerkelijke tucht in aanraking zijn gekomen. Nee, het zijn mensen die het slechts (!) aan hartvernieuwende genade ontbreekt. Verder is alles bij hen in orde... Maar daarmee ontbreekt het hun tegelijkertijd aan alles. Bekering en geloof zijn nodig om de Heere te behagen. Die zijn evenzeer nodig om de weg naar de dis van het verbond te ontsluiten. Immers, de Heere Jezus heeft dit sacrament alleen voor Zijn gelovigen ingesteld.

Hiervan te onderscheiden zijn degenen over wie het vervolgens in het formulier gaat. Ik citeer: *“Waarom wij ook, naar het bevel van Christus en van de apostel Paulus, allen die zich met deze navolgende ergerlijke zonden besmet weten, vermanen van de tafel des Heeren zich te onthouden – en hun verkondigen dat zij geen deel in het rijk van Christus hebben...”* Na deze volzin volgt een brede opsomming van die “ergerlijke zonden.” Het zijn dus de openbare en aanstootgevende zonden van hen die daarmee ergernis in de gemeente veroorzaken.

We komen hier op het terrein van de kerkelijke tucht. Door middel van de tucht wordt de zogenaamde sleutelmacht binnen de gemeente van Christus uitgeoefend. U weet hoe onze Catechismus over de sleutels van het hemelrijk spreekt. Zie daarvoor zondag 31. Die sleutels worden allereerst bediend door middel van de prediking van het Woord van God. Maar daarover gaat het nu niet. De tweede sleutel is, aldus onze Heidelbergse, *“de christelijke*

ban of uitsluiting uit de christelijke gemeente.” Wie *“onder de christelijke naam onchristelijke leer of leven voeren”* en naar de vermaningen niet willen luisteren, maar eerder op hun zondige pad voortgaan, worden *“door het verbieden der sacramenten uit de christelijke gemeente en door God Zelf uit het rijk van Christus gestoten”*, aldus nog steeds onze Catechismus.

Hier raken christelijke tucht en heilig sacrament elkaar. De gemeente van Christus is, volgens bijbels-reformatorische opvatting, vergaderd rond Woord en sacrament. Zij is de zichtbare gestalte van de heilige gemeente van de drie-enige God. Het Woord van de Heere dat binnen haar wordt verkondigd, spreekt van verzoening en vergeving. In de prediking druppelt het bloed van Christus. Het is een ruim en onvoorwaardelijk Evangelie. Wie in de gekruisigde Christus gelooft, zal eeuwig leven, *“welke belofte alle volken en mensen, tot welke God naar Zijn welbehagen Zijn Evangelie zendt, zonder onderscheid moet verkondigd en voorgesteld worden, met bevel van bekering en geloof”* [DL II, 5]. Maar diezelfde prediking van Gods Woord sluit niet alleen in, maar ook uit. Name-lijk degenen die, *“door het Evangelie geroepen zijnde, zich niet bekeren, noch in Christus geloven”* [DL II, 6]. Wie aan de zonde willens en wetens vasthoudt en zich op grove en aanstootgevende wijze daarin uitleeft, wordt de toegang tot des Heeren tafel ontczegd.

Tafelwacht

Een bekend gebruik bij de bediening van het Avondmaal is de opvallende plaats van een tweetal ouderlingen aan deze en gene zijde

*Als de gang van
het leven de
belijdenis van
de mond niet
weerspreekt,
hebben wij
in liefde te
oordelen.*

van de tafel. Hun plaats en houding zijn zichtbaar voor de hele gemeente. In de volksmond heet het dat zij 'tafelwacht' hebben. Waar dit woord precies vandaan komt, weet ik niet. Maar treffend is de aanduiding wel. Deze broeders zijn de bewakers van de tafel. Ze staan in dienst van de heiligheid van het sacrament. Zij hebben er op toe te zien dat niemand tot de gemeenschap van de tafel doordringt die daar geen plaats mag hebben. Ten overvloede: dan gaat het niet om een oordeel over het hart. Wat dat laatste betreft, geldt het oordeel der liefde. Als de gang van het leven de belijdenis van de mond niet weerspreekt, hebben wij in liefde te oordelen. Nee, het gaat hier om wat anders. Voorkomen moet worden dat er een smet van onheiligheid op het sacrament zal worden gelegd. Dat gebeurt namelijk wanneer een openbare overtredener van Gods Wet, die van bekering en berouw niet weten wil, doet alsof hij of zij de dood des Heeren verkondigt. Als zou er bij de Heere genade zijn zonder bekering. En alsof de geestelijke bate van het bloed van Christus te combineren valt met een onheilig en onbekeerlijk leven. Dat is het bloed van Christus onrein achten. Welnu, om deze mensen van de tafel te weren, is er de tafelwacht. Ik citeer hier wat prof. W. van 't Spijker hierover ooit schreef: "Over verborgen zonden wordt hier niet gesproken. Het gaat, zoals de uitdrukking luidt, om ergerlijke zonden, om degenen die een ergerlijk leven leiden. De bedoeling is om deze mensen te waarschuwen. Zij moeten tot bekering geroepen worden. Zij hebben zich te onthouden van de spijszake welke Christus alleen voor Zijn gelovigen verordeneerd heeft, zolang zij in zulke zonden blijven. En achter die zegswijze gaat de hoop en het gebed schuil, dat zulke mensen zich van hun zonden bekeren. Ze mogen niet in hun zonden blijven. Ze kunnen zich ook niet gerust stellen met de gedachte, dat ze vrijuit gaan, wanneer ze geen avondmaal vieren. Neen, er komt een zeer ernstige oproep tot bekering, omdat zij, wanneer ze

volharden in het kwaad, geen deel hebben in het rijk van Christus" [*Bij brood en beker*, pag. 391v.].

Heilig

Ondertussen blijkt uit dit alles wel, hoedanig de Heere de heiligheid van Zijn dienst gehandhaafd wil zien. Ons formulier doet deze uitspraken met een beroep op "het bevel van Christus en van de apostel Paulus." De hoogste Autoriteit wordt er zodoende dus bij geroepen. Het is overeenkomstig de eis van de Koning van de kerk Zelf. Het kan zijn dat u tot heden tevergeefs hebt gezocht naar een woord van de Heere Jezus waarin Hij een dergelijke uitspraak doet. Waar spreekt Hij van het weren van Zijn tafel? In letterlijke zin is inderdaad zo'n uitspraak niet te vinden. Maar wat te denken van Christus' ijver voor de heiligheid van de dienst van Zijn Vader?! Als Hij het tempelplein gereinigt heeft van allerlei oneigenlijke en onheilige bezigheden, dan brengen de discipelen elkaar een woord uit Psalm 69 in herinnering. Ze herkennen het in hun Meester: "*De ijver van Uw huis heeft Mij verslonden*" [Psalm 69: 10; Joh. 2: 17]. Dat vuur brandde in Zijn tere ziel. De heiligheid van het huis des Heeren was Hem op het hart gegrift. De dienst van Zijn Vader ging Hem boven alles.

Van hieruit verstaan, is de lijn naar Christus' tafel snel getrokken. Zal Zijn gemeente op aarde dan ook niet gespitst zijn op de erkenning van deze heiligheid? "*De heiligheid is Uw huis sierlijk, Heere*", zo belijdt de dichter van Psalm 93.

Persberichten

LCJ 16+ Bijbelstudieconferentie
Het LCJ organiseert ook in maart 2010 een Bijbelstudieconferentie voor jongeren van 16-25 jaar. Deze conferentie vindt plaats van de 12^e-15^e en duurt dus van vrijdagavond tot maandagmorgen. Een Bijbelstudieconferentie geeft een mooie gelegenheid om samen met vrienden deze conferentie mee te maken. Thema: Ondoorgronde-

In het verlengde hiervan horen we uit de mond van de Heere Jezus: "*Geeft het heilige de honden niet en werpt geen paarlen voor de zwijnen*" [Matth. 7: 6]. En wat lezen we op de laatste bladzijde van de Bijbel? In het nieuwe Jeruzalem "*zal niet inkomen iets der ontreinigt en gruwelijkheid doet en leugen spreekt. (...) Buiten zullen zijn de honden en de tovenaars en de hoereerders en de doodslagers en de afgodendienaars en een iegelijk die de leugen liefheeft en doet*" [Openb. 21: 27; 22: 15]. Het zijn woorden van Christus Zelf. Daarnaast verwijst het formulier naar de apostel Paulus. Ik besluit met het scherpe woord dat hij schreef aan de gemeente van Korinthe, in zijn eerste brief: "*Of weet gij niet, dat de onrechtvaardigen het Koninkrijk Gods niet zullen beërven? Dwaalt niet. Noch hoereerders, noch afgodendienaars, noch overspelers, noch ontuchtigen, noch die bij mannen liggen, noch dieven, noch gierigaards, noch dronkaards, geen lasteraars, geen rovers zullen het Koninkrijk Gods beërven*" [1 Kor. 6: 9, 10]. Klinkt hier dan helemaal geen Evangelie? Jawel, het is besloten in dat korte tussenzinnetje: "*...zolang zij in zulke zonden blijven...*" Daarmee wordt impliciet aangedrongen op terugkeer. Om de weg van de verloren zoon te gaan. Hij keerde terug naar Zijn Vader. Met de belijdenis gezondigd te hebben "*tegen de hemel en voor u.*" En via de armen van zijn Vader kwam hij terecht aan diens tafel. "*Deze mijn zoon was verloren, en is gevonden!*" [Lukas 15]. En ze begonnen vrolijk te zijn...

J.M.J. Kieviet

lijke rijkdom-Paulus' brief aan de Efeziërs
Vrijdagavond, ds. L.A. den Butter, Geloofd zij God.
Zaterdagmorgen, ds. M.A. Kempeners, Dode wordt levend, vreemdeling wordt familie.
Zaterdagavond, ds. J. Westerink, Eenheid in een diverse gemeente.
Zondagmorgen, ds. A. Th. van Olst, Heilig en dienend leven.

Zondagavond, Prof. dr. A. Baars (in Zeist), Standhouden in een geestelijke strijd.

De Bijbelstudieconferenties kenmerken zich door het luisteren naar het Woord van God in lezingen en preken. In een aansluitende bespreking, meestal in kleine groepjes, wordt het thema verder uitgediept en er is alle ruimte om vragen aan de sprekers te stellen. De zaterdagmiddag is een vrije middag: een boswandeling, een plaatsje in de omgeving bezoeken, iets actiefs doen – er is van alles mogelijk. Tussen de lezingen door en 's avonds is er ruimte voor ontmoeting en contact.

Op de conferentie is plaats voor maximaal honderd jongeren. De conferentie zal gehouden worden in de het Koos Vorrinkhuis in Lage Vuursche. De kosten voor deelname bedragen € 80,- p.p.; studerende betalen € 70,-.

Boekbespreking

H. Nieuwenhuize, Hulp in benauwdheden, Een Yerseke dwangarbeider in Duitsland (1940-1945), gebonden, 320 blz., € 24,95, Uitgeverij Ramsboorn, Goes, ISBN 97890-76466-705.

De auteur beschrijft wat hij zelf als dwangarbeider in de Tweede Wereldoorlog heeft meegemaakt. Het is dus een waar gebeurde geschiedenis uit de bange oorlogsjaren 1940-1945. De schrijver werd te werk gesteld in een grauwe fabrieksstad in het Duitse Ruhrgebied, zoals dat met velen gebeurde. Dat betekende afscheid nemen van allen die lief en dierbaar waren, wat uiteraard een heel ingrijpende zaak is. Zijn moeder heeft hij nooit meer teruggezien, zij overleed een maand voordat hij terugkwam in Yerseke. In Duitsland werd hij tijdens zware bombardementen wonderlijk gespaard. Te midden van de vele gevaren en bedreigingen mocht hij ondervinden dat de Heere een Hulp in benauwdheden is. Na veel omzwervingen mocht hij weer thuis komen. Het boek leest makkelijk. Een aanrader voor jong en oud.

“Wie nog niet met God te doen heeft gekregen, weet nog niet, wat hij met Christus zal aanvangen.”

G. Wisse, *De droefheid naar God*

“Die reistijd heb ik best over voor een *topopleiding*”

Kom eens proefstuderen!

Open dag
alle opleidingen
D.V. 13 maart

Driestar hogeschool

TALENT IN ONTWIKKELING

Gouda tel. (0182) 54 03 33 www.driestar-hogeschool.nl

Voor iedere gelegenheid damesmode, juniormode en herenmode

Nieuw: shop
modemerken online;
www.kleinkleding.nl
Gratis verzending

Unieke collectie
trouwkostuums

Ook verhuur van jacquets

KLEIN
K L E D I N G

Sliedrecht Kerkbuurt - 0184 49 10 10 • ma. gesloten - do. koopavond

Stichting steun
— Messias
— belijdende
Joden

Postbus 22 3860 AA Nijkerk
www.messiasbelijdendejoden.nl

Voor informatie:
Ds. G. Bouw
Tel.: 0172 - 470040
E-mail: g.bouw@solcon.nl

Steun de
evangelieverkondiging
door Messiasbelijdende
Joden in Israël

Stuur uw gift
op rekening 37 78 53 496 (Rabobank)
of 833 07 97 (Postbank)

Wij verzorgen graag een lezing
of diaprojectie op uw gemeentevergadering
of verenigingsavond

Opvoeden hoeft niet alleen!

Kinderen met een ontwikkelingsachterstand of verstandelijke beperking reageren en ontwikkelen zich anders. Als ouders kunt u daarbij voor allerlei vragen komen te staan. Vragen die u soms onzeker maken.

Siloah wil naast u staan door het bieden van:

- concrete opvoedingshulp
- praktische adviezen
- pedagogisch gezinsbegeleiders met ervaring
- gespecialiseerde orthopedagogen

Neem contact op met de coördinator van de Praktisch Pedagogische Gezinsbegeleiding, mw. M. Stip.
Tel. 088 - 27 54 500 of mail naar ppg@siloah.nl.

Meer weten? www.siloah.nl

Stort uw bijdrage op
rekening 32 06 66
t.n.v. Stichting China
Postbus 1150
3800 BD Veenendaal

Colofon

Dit blad is een uitgave van de stichting Bewaar het Pand te Meerkerk. Verschijnt eens in de veertien dagen

COMMISSIE VAN REDAKTIE:

Ds. P. den Butter en Ds. A. van Heteren,
Ds. K. Hoefnagel en Ds. J.M.J. Kieviet

ADRES VAN DE REDAKTIE:

Kopij voor het volgende nummer van "Bewaar het Pand" zenden naar:
Ds. A. van Heteren, Vlaak 10,
8321 RV Urk, tel. 0527-688978

ADMINISTRATIE:

P.J. Boers, Bergstoep 46C,
2959 AC Streefkerk.
Telefoon: 0184-669116.
Fax: 084-2220131.
Email: pand@solcon.nl
Girorek. 70.43.50 t.n.v. Stichting
Bewaar het Pand te Streefkerk.
Abonnementsprijs € 12,50 per jaar.
Abonnementsprijs voor de Verenigde
Staten en Canada 10 dollar per jaar.
Advertenties € 0,35 per mm met een
kolombreedte van 6 cm.
Bij kontrakt korting.

ISSN nummer: 0166 - 4646

Zorg dichtbij

Actief in uw regio!

Waar u ook woont,
Agathos brengt zorg dichtbij:

- Huishoudelijke verzorging
- Persoonlijke verzorging
- Verpleging
- Psychosociale zorg

Bel de Zorglijn (010) 264 07 77 en u krijgt uw rayoncoördinator aan de lijn. Agathos stelt zelf indicaties voor veel zorgvragen. Kunnen we geen indicatie stellen? Dan begeleiden we u bij de CIZ-aanvraag. U ziet, ook indicatiestelling is onze zorg!

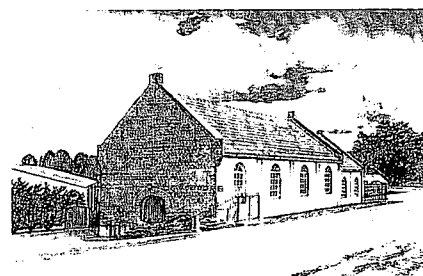
Agathos

THUISZORG

T 010 264 07 77 | www.agathos-thuiszorg.nl

Zorg met een eigen kleur

In 1834 ontstonden er in het hele land afgescheiden groepen. Ook in Poederoijen kwam het in dat jaar tot een scheuring met de Hervormde kerk, waarbij de naam van ds. H.P. Scholte (1805-1868) wordt genoemd. Er werd een kerk geschonken door één persoon, zodat na de scheuring 'vrije' diensten belegd konden worden. Later vallen deze diensten onder het Gereformeerde kerkverband. Op 21 februari 1943 gaat deze gemeente over naar het Christelijke Gereformeerde kerkverband. Nu telt deze altijd vacant gebleven gemeente nog 82 doop- en belijdende leden. Als steeds kleiner wordende gemeente (met zijn zorgen) zijn we dan ook zeer verblijd dat **Evangelist H. Bor** in onze gemeente hoopt te komen dienen en te wonen. Er is in Poederoijen kleinschalige nieuwbouw gepland, waardoor we buiten een uitwendige groei, vooral ook op een geestelijke opleving hopen. U begrijpt dat vooral de te bouwen woning een zware last is voor onze 21 adressen tellende gemeente. Daarom op deze plaats een vrijmoedige vraag: **Wilt u ons ondersteunen met een gift voor deze woning?** In 1834 werd het door één gift mogelijk. We hopen dat u allen het nu, na ruim 175 jaar, nogmaals mede mogelijk wilt maken.

Giften zijn welkom op: Chr.Ger.Kerk Poederoijen 3103.03.052 Rabobank
Brakel o.v.v.: **WONING**